

RYSZARD MAZUREK

**MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE DO DZIEJÓW PLACÓWKI WYCHOWAWCZEJ
W ANTONIEWIE**

Fotografie dokumentów wskazanych przez autora wykonał Antoni Kasica

Zinwentaryzował Ryszard Mazurek

**Szczególnie serdeczne podziękowania dla Pana mgr inż. Adama Rzepeckiego za:
- bezinteresowną pomoc w rozwiązywaniu wszelakich problemów komputerowych
napotykanym przez autora przy pisaniu obu prac o Zakładzie Wychowawczym w
Antoniewie**

- anielską cierpliwość wobec autora, kompletnego analfabety komputerowego

Taką samą wdzięczność wyrażam wobec mojego syna Artura

ANTONIEWO 2014

Podczas przeprowadzonych kwerend archiwalnych do „Uzupełnień do pracy magisterskiej Stanisława Wójtacha „Działalność Państwowego Młodzieżowego Zakładu Wychowawczego w Antoniewie w latach 1914 - 1981” zebrałiśmy sporo materiału archiwalnego w postaci fotokopii. Ze zrozumiałych względów nie cały ten materiał został opublikowany w w/w „Uzupełnieniach...”, chociaż w swojej robocie starałem się postępować zgodnie z manierą XIX – wiecznych historyków (maksimum źródeł, minimum tekstu własnego).

Uznałem, że byłoby wielkim marnotrawstwem pozostawić ten materiał „w zapomnieniu” w postaci folderów komputerowych, które można zlikwidować celowo (albo nawet przez przypadek) jednym kliknięciem „myszy”.

Ponadto sfotografowany materiał archiwalny jest daleko „wszechstronniejszy” od tematu przeze mnie opracowywanego i może być podstawą lub co najmniej inspiracją do innych opracowań.

Stąd znowu wzorem wielu (bo przecież nie wszystkich) XIX – wiecznych historyków postanowiłem przygotować ów niebagatelny zasób materiału archiwalnego do publikacji elektronicznej, aby ułatwić robotę ewentualnym kontynuatorom „Uzupełnień...”, także historykom (głównie regionalistom) o innych zainteresowaniach. Wreszcie z pokorą poddać się pod osąd publiczny w zakresie rzetelności własnej pracy (zwłaszcza w zakresie tłumaczeń z języka niemieckiego).

Inwentaryzacja przeze mnie dokonana jest bardzo zwięzła – ogranicza się w zasadzie do podania:

- nazwy archiwum i daty wykonania fotokopii
 - sygnatury archiwalnej fotokopii dokumentu
 - tytułu jednostki archiwalnej
 - uwag odnośnie treści (zawartości jednostki archiwalnej) – tylko w niektórych przypadkach.
- Uwaga: Wiele obrazów (fotokopii) powtarza się, powtarzające się obrazy nie zostały usunięte głównie z powodu troski o ich jak największą czytelność.

Dające się dostrzec luki w ciągłości w numeracji materiału fotograficznego zostały spowodowane usunięciem obrazów nie będących fotokopiami dokumentów (tzw. zdjęć próbnych).

Podstawowym niedociągnięciem tego opracowania jest brak jakiegokolwiek systematyzacji (chronologicznej lub rzeczowej) materiału w nim zaprezentowanego. Jednakże nie jest to żadne „pomnikowe” wydanie źródeł, więc dla chętnych orientowanie się w ich zasobie nie powinno być trudne. Autorowi wypada jednak przeprosić ewentualnych Czytelników za to niedociągnięcie.

I. Starostwo Powiatowe w Wągrowcu. Wydział Geodezji i Kartografii.

Kataster i mapy (13 maja 2013): Obrazy 0001 – 0051:

1. Obrazy 0001 – 0007: Mutterrolle Ratschkowo (Księga Katastralna Raczkowo); pierwszy wpis z roku 1865, pierwsza właścicielka Buchowska Zofia z Drogowskich, od 1946 właściciel Skarb Państwa Polskiego, obszar majątku; 215 ha 31 a 06 m².
2. Obrazy 0008 – 0023: Księga Katastralna Glinno – Niedarzyn – Nowy Młyn; pierwszy wpis z roku 1911; pierwszy właściciel Sławiński Hieronim (pis. oryg.), od 1947 Skarb Państwa Polskiego (Wojewódzki Urząd Ziemski); tu w obrazach 0022 – 0023 wyszczególniony obszar „naszego Antoniewa” – 282 ha 18 a 88 m².
3. Obrazy 0024 – 0033; mapa części majątku Glinno – właściwie folwarku Antoniewo z roku 1913 z zarysem granic majątku Zakładu Wychowawczego w Antoniewie.
4. Obrazy 0034 – 0041; mapa majątku Glinno z 1911 roku oznaczona liczbą 2 i przedstawiająca ten majątek od dzisiejszej krzyżówki dróg obok „obelisku – pomnika” aż do rzeki Małej Welny.
5. Obrazy 0042 – 0045; mapa części majątku Glinna oznaczona nr 1 od rozgałęzienia dróg w dzisiejszym rejonie Piła Młyn do dzisiejszej polnej drogi na Niedarzyn. (1911)
6. Obrazy 0046 – 0049; mapa rejonu Nowego Młyna z roku 1915 z podziałem między Gminę Rejewiec i majątek Glinno.
7. Obrazy 0050 – 0051; mapa Jagniewic (raczej współczesna).

II. APP Oddział w Pile (17.05.2013): Obrazy 0052 – 0166:

1. Obrazy 0052 – 0085; Zespół: Inspektorat Szkolny w Chodzieży (45), sygn. 355, Akta osobowe Romana Glapana 1924 – 1939; od roku 1939 nauczyciela Zakładu Wychowawczego w Antoniewie. Sfotografowano jedynie część obszernej całości.
2. Obrazy 0086 – 0104: Zbiorowa księga Wieczysta Jagniewice: AP Piła, Zespół: Sąd w Wągrowcu (951), sygn. 507; tu m.in. starania współczesnych Buchowskich o odzyskanie dawnego majątku. (1906 – 1993).
3. Obrazy 0105 – 0110: Zbiorowa Księga Wieczysta Glinno Dwór, Tom II, Wykaz nr 5 do nr - ; Zespół: Sąd w Wągrowcu (951), sygn. 482; tu m.in. wpis majątku Zakładu Wychowawczego w Antoniewie. (1942 – 1998).
4. Obrazy 0111 – 0131: Zbiorowa Księga Wieczysta Glinno Dwór, Tom I, Wykaz nr 1 do nr 2; Zespół: Sąd w Wągrowcu (951), sygn. 480; tu m. in. obciążenia hipoteczne na majątku Stanisława Buchowskiego na rzecz Związku Prowincjonalnego Prowincji Poznańskiej (obraz 0125) i w Blatt (Karta) nr 3 majątek Zakładu Wychowawczego w Antoniewie (obrazy 0133 – 0135). Daty skrajne 1906 – 1993.
5. Obrazy 0132 – 0141: Grudbuch Glinno Band (Tom) I Blatt (Karta 3), ciąg dalszy wymienionej księgi w punkcie 4 (a więc ta sama sygnatura): tu Nowy Młyn i wpis z 1942 roku).
6. Obrazy 0154 – 0166 – Zbiorowa Księga Wieczysta Jagniewice Tom I Karta II (niestety nie zanotowano sygnatury). Księga założona? przez Sąd w Gnieźnie 31.08.1861, jednakże najdawniejsza data w wpisie to rok 1833.

III. AP w Poznaniu (dalej APP) 24.05. 2013: Obrazy 0170 – 0686:

1. Obrazy 0170 – 0506; Zespół: Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu, sygn. 112; tytuł jednostki: Akta Landwirtschaftskammer für die Provinz Posen Forstverwaltung Antoniewo [Akta Krajowej Izby Rolniczej dla Prowincji Poznańskiej dotyczące administracji (zarządu) lasów w Antoniewie] – dopisek ołówkiem po polsku: Krajowy Zakład Wychowawczy. Tu

- dowiadujemy się, że 26.10.1927 leśniczym zakładowych lasów antoniewskich był Grześkowiak (obraz 0410, s. 238 ołówkiem). Daty skrajne: 15.08.1911 – 25.03.1937.
2. Obrazy 0507 – 0510; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 398: Maszynownia w Zakładzie Wychowawczym Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego w Antoniewie. Rysunki techniczne obiektu. (bez dat).
3. Obrazy 0511 – 0595; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 396: Akta Starostwa Krajowego w Poznaniu dotyczące budowy cieplarni w Wojewódzkim Zakładzie Wychowawczym w Antoniewie. Opasła jednostka aktowa zawierająca rachunki i opisy techniczne „obektu” (bez rysunków). W niej też dokumenty ilustrujące „polskie piekielko” urzędnicze z lat 1931 – 1935.
4. Obrazy 0596 – 0604; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 397: Budynek aresztancki z Zakładzie Wychowawczym Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego w Antoniewie (bez daty).
5. Obrazy 0605 – 0613; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 394: Dom Wychowanków w Zakładzie Wychowawczym Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego w Antoniewie (1919 – 1939)
6. Obrazy 0614 – 0618; [stodoła – budynek dziś już nie istniejący (spalił się doszczętnie na początku lat 60 – tych ubiegłego wieku)] – najprawdopodobniej z inwentaryzacji architektoniczno – budowlanej z roku 1935. Także bez sygnatury. Uwaga ta odnosi się do wszystkich nie datowanych rysunków technicznych zamieszczonych powyżej i poniżej.
7. Obrazy 0619 – 0625: Dziedziniec warsztatowy z przyległymi do niego warsztatami (m. in. kuźnią i kołodziejnią). b. d. i bez sygnatury
8. Obrazy 0626 – 0630: budynek mieszczący głównie stajnię, oborę, świniańnię i dobudowane do niego warsztaty. b. d. i bez sygnatury. Dziś na fundamentach tego dawnego budynku inwentarskiego stoi sala gimnastyczna.
9. Obrazy 0631 – 0636; rysunki techniczne maszynowni. b. d. i bez sygnatury. Na jednym rysunku (obraz 0636 – Poznań w listopadzie 1935).
10. Obrazy 0637 – 0648: Kosztorys na pobudowanie domu mieszkalnego dla dwóch dozorców w Zakładzie wychowawczym P. S. W. w Antoniewie wraz z projektem technicznym. Daty skrajne 17.12.1935 – luty 1939. Bez sygnatury.
11. Obrazy 0649 – 0656: „Wyjątkowy” dom wychowanków z warsztatami na I piętrze. Bez dat i sygnatury.
12. Obrazy 0657 – 0658: projekt maszynowni. Bez dat i sygnatury.
13. Obrazy 0669 – 0662: budynek inwentarski i warsztaty. Bez dat i sygnatury.
14. Obraz 0663: maszynownia z przylegającym do niej kurnikiem. Bez dat i sygnatury.
15. Obrazy 0658 – 0667: dawniej budynek warsztatowy, aresztancki; dziś własność prywatna (wspólnoty mieszkaniowej). Bez dat i sygnatury.
16. Obraz 0668: świniańnia. Bez dat i sygn. Patrz też pkt. 8.
17. Obraz 0669: brama główna Zakładu (jeszcze bez figury św. Jana Bosko. Bez dat i bez sygn.
18. Obrazy 0671 – 0673: Projekt suszarni w Wojewódzkim Zakładzie Wychowawczym w Antoniewie. Część dzisiejszego budynku gospodarczego. Bez dat i bez sygn.
19. Obraz 0674: Plan dotąd nierozszyfrowany. (Ogródki pracownicze?). Bez dat i bez sygn.
20. Obrazy 0676 - 0679: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 395. Budynek warsztatowy i aresztancki z kostnicą. Dziś mieszkania prywatne (wspólnota mieszkaniowa).
21. Obraz 0680 – 0681: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 5/3. Akta Starostwa Krajowego. Rozporządzenia i okólniki, Tom II. Daty skrajne: 1935 – 13.08.1937.
22. Obrazy 0682 – 0686: Plan sytuacyjny. Zakład Wychowawczy P.S.W. Antoniewo. Poznań w sierpniu 1935. Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 392.

IV. APP – 27.05.2013: Obrazy 0001 – 0478:

1. Obrazy 0001 – 0018 : Zespół; Kuratorium OSP Okręgu Szkolnego Poznańskiego, sygn. 492; tytuł jednostki: Kuratorium OSP. Zakład Wychowawczy dla chłopców w Antoniewie (protokół wizytacji). Tu mi. in. „sprawa dyrektora Przysiańskiego”, utrata budynku mieszkalnego na Pile Młyn, nabytek terytorialny około 5,5 ha ziemi od PGR Stawiany.
2. Obrazy 0019 – 0113: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 511; Tytuł jednostki: Akten der Provinzialverwaltung der Provinz Posen betreffend Herstellung einer Rieselanlage bei der Fürsorgeerziehungsanstalt in Antoniewo [Akta administracji (zarządu) Prowincji Poznańskiej dotyczące budowy deszczowni przy Zakładzie Wychowawczym w Antoniewie. 1916 -1918.]
3. Obrazy 0114 – 0157: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 513. Akten der Provinzialverwaltung der Provinz Posen betreffend die Sammendare bei der Fürsorgeerziehungsanstalt in Antoniewo. 1916 – 1917. [Suszarnia nasion – budynek ten stał po prawej stronie wjazdu do garażu, miał wieżyczkę na wzór tej, która dzisiaj góruje nad budynkiem gospodarczym; został (niestety) rozebrany na początku lat 90 –tych ubiegłego wieku]
4. Obrazy 0158 – 0188: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 512. Akten der Provinzialverwaltung der Provinz Posen betreffend die Anlage einer Klär und Rieselanlage in Antoniewo. (Oczyszczalnia i deszczownia).
5. Obrazy 0189 – 0303: Zespół: Delegatura NIK w Poznaniu, sygn. 2454; Tytuł jednostki: Akta kontroli działalności resocjalizacyjnej zakładów dla nieletnich w zakresie szkolenia teoretycznego i praktycznego wychowanków oraz prawidłowości gospodarowania przydzielonymi na ten cel środkami. Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy w Antoniewie, pow. Wągrowiec. Przeprowadzający kontrolę: St. insp. k.p. E. Galica. Nadzorujący kontrolę dor. ekon. A. Grocz. Rozpoczęto: 21.11.1967. Zakończono 8.05.1968. Wszechstronny (niemal fotograficzny) opis placówki z w/w czasu.
6. Obrazy 0304 – 0313: Zespół: Prezydium WRN w Poznaniu, sygn. 886 III 169/5 rok 1950; Korespondencja dotycząca przekazywania nieruchomości niezbędnych do realizacji narodowych planów gospodarczych. Pierwsze dostrzeżone „zamachy” na majątność antoniewską.
7. Obrazy 0314 – 0330: Prezydium WRN w Poznaniu, sygn. 107 (1948 – 1950): Korespondencja z Administracją Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Samorządowego, Tom II **(należy więc zakładać, że istnieje Tom I a w nim, być może, dokumenty dotyczące Antoniewa tuż po II wojnie światowej)**. Tu początek „afery”, w rezultacie której „poległ” dyrektor Przysiański (30.12.1947 – 3.04.1948)
8. Obrazy 0331 – 0370: Zespół: Okręgowy Ośrodek Metodyczny w Poznaniu, sygn. 153. Szkoły specjalne i Państwowe Zakłady Wychowawcze. Protokoły z konferencji szkoleniowych. 1965 – 1970. Tu sporo wystąpień „pedagogów” z Antoniewa.
9. Obrazy 0371 – 0403: Zespół: Okręgowy Ośrodek Metodyczny w Poznaniu, sygn. 154. (1971 – 1972). 25.11.1971 odbyła się konferencja szkoleniowa wychowawców, na której hospitowano zajęcia Kazimierza Grzegorzewskiego, referat wygłaszał Władysław Stranc, a konferencję protokołował Jerzy Kryślak.
10. Obrazy 0404 – 0414: Zespół: Państwowe Nieruchomości Ziemskie. Zarząd Okręgowy Poznań, sygn. 26; Przejmowanie majątków przez PNZ – Zarząd Okręgowy Poznań. Tu Roman Miellicki (obraz 0405).
11. Obrazy 0415 – 0417: Zespół: Urząd Katastralny w Wągrowcu, sygn. 835: Powiat ~~Gnesen~~ Eichenbrück ~~Obreß~~ Gmde Jagniewice Nr 86. [Dołączone są akta Powiatu Wągrowieckiego: 1. Gde Brzeskowo – 86 - 1876 – 1922; 2. Gde Proberen (dawniej Gut Kuszewo) – 86 – 1876 do

1934 (od roku 1920: Obwód Gminy Kuszewo. Nie dotyczy „naszego” Antoniewa. Gde – to skrót od niem. Gemeinde=Gmina.

12. Obrazy 0418 – 0422; Zespół: Biuro Prezydium WRN w Poznaniu, sygn. 20; obraz 0422 – uchwała WRN Nr 66/48 o pozostawieniu na cele Zakładu Wychowawczego PZWS w Antoniewie **majątku 282,1888 ha (w tym 204 ha lasów)**. Rok 1948 oczywiście.

13. Obrazy 0423 – 0471: Zespół: Urząd Wojewódzki w Poznaniu, sygn. 3973; Akta dotyczące majątności leśnej Antoniewo, pow. Wągrowiec. Obraz 0425 – dokument zaświadcający o rabunkowej gospodarce leśnej salezjanów. Obraz 0444 – leśniczy Bartkowiak. Obraz 0448 – mapa odrębna lasów antoniewskich.

14. Obrazy 0472 – 0478: rewersy (bez znaczenia)

V. APP – 7.06.2013: Obrazy 0132 – 0299:

1. Obrazy 0132 – 0133: Zespół: Starostwo Powiatowe w Wągrowcu (338), sygn. Landratura Wągrowiec 195: Plan adelichen Dorfe Jagniewice 1823 -1827 (Plan wsi szlacheckiej Jagniewice). Stan zachowania bardzo zły.

2. Obrazy 0134 – 0136: Zespół: Plany gruntowe Urzędów Katastralnych z Wielkopolski, sygn. Wągrowiec dz.Cc 5a 5: I – te Reinkarte Jagniewice im Kreise Gnesen. Vermessen und entworfen im Masstab 1:1250 im November 1882 durch J. Krenz Koenigl: Feldmesser und Cultur – Ingenieur zu Posen. [Pierwsza porządkowa mapa Jagniewic w pow. gnieźnieńskim. Pomiary i plany (szkice) w skali 1:1250 (wykonane) w listopadzie 1882 przez J. Krenza królewskiego mierniczego gruntów i upraw - inżyniera z Poznania]. Nie tłumaczony dopisek z 24 czerwca 1884). Nie dotyczy Antoniewa.

3. Obrazy 0137 – 0142; Zespół: Landeshauptverwaltung der Prowinz Posen 1908 - 1911, sygn. 567. (Administracja Starosty Krajowego Prowincji Poznańskiej). Tyczy projektowanej budowy gmachu urzędniczego Izby Rolniczej w Poznaniu.

4. Obrazy 0143 – 0151: Zespół: Biuro Prezydium WRN w Poznaniu, sygn. 319. Wojewódzka Komisja Oświatowa. Tom V. 1949. Tyczy organizacji wypoczynku wakacyjnego dla dzieci i młodzieży pod patronatem Bolesława Bieruta. Antoniewo nie jest wzmiankowane.

5. Obrazy 0153 – 0155: Zespół: Rentenbank Poznań, sygn. 2267: Glinno, pow. Wągrowiec; wymienieni właściciele od Drwęskiego po Mariana Niesiołowskiego i obszar „wielkiego Glinna 937 ha 84 a 97 m² (także „małego Glinna” – 500 ha 87 a 12 qm) – początek XX w.

6. Obrazy 0157 – 0159: Zespół: Wydział Oświaty Prezydium WRN w Poznaniu, sygn. 4010, rok 1952: tu tylko 2 sprawozdania z czasów dyrektora Wichtowskiego.

7. Obrazy 0160 – 0163: Zespół: KP PZPR w Wągrowcu, sygn. 88; Protokoły posiedzeń egzekutyw (I kwartał 1965); ogólne dane organizacyjne partii (w tym również w Antoniewie).

8. Obrazy 0165 – 0170: Zespół: Prezydium WRN w Poznaniu, sygn. 3293/VI 807: Wydz. Wojewódzka Komisja Planowania, Oddział: Lokalizacji i Koordynacji; Tytułteczki: Rejestr zaświadczeń lokalizacji ogólnej. Tu: m.in. informacja, że „stodoła została spalona w 1964” a „Zakład nie posiada budynku szkolnego, który spalił się w 1964” . Teczka zawiera opisowe projekty (bez rysunków technicznych) budowy szkoły, stodoły i cieplarni.

9. Obrazy 0172 – 0196: Zespół: KP PZPR w Wągrowcu, sygn. 94: Protokoły z posiedzeń egzekutyw 1967 (I półrocze); zawiera m.in. „Informację na temat pracy ideowo – wychowawczej w Państwowym Zakładzie Wychowawczym w Antoniewie”.

10. Obrazy 0197 – 0225: powtórka (patrz APP – 27.05.2013, pkt. 8) – jednakże mimo tej samej sygnatury i lat skrajnych są pewne różnice. Tu okazuje się, że Walerian Przysiański ma się całkiem dobrze.

11. Obrazy 0227- 0237: Zespół: Biuro Prezydium WRN w Poznaniu, sygn. 195: Sprawy wydziału Wojewódzkiego, Tom IV, 1948 – 1950; Zakład w Antoniewie przystępuje do Gminnej Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej w Skokach.

12. Obrazy 0238 – 0242: Zespół: Landeshauptverwaltung der Provinz Posen (Administracja Starosty krajowego Prowincji Poznańskiej) 1908 – 1911, sygn. 567: Budżet (przeznaczony) na budowę szkoły Izby Rolniczej dla Prowincji Poznańskiej w Koźminie na rok obrachunkowy 1909.

13. Obrazy 0243 – 0262: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 38: Budżet Poznańskiego Krajowego Związku Komunalnego za rok 1923. Część I. Główna Administracja. Nie dotyczy Antoniewa.

14. Obrazy 0264 – 0268: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 39: Budżet dla spraw wychowania zapobiegawczego za rok obrachunkowy 1924. Ogólny – nie zawiera szczegółowych danych odnoszących się do Antoniewa.

15. Obrazy 0269 – 0279: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 43: Zwyczajny budżet administracyjny Zakładów, funduszy i przedsiębiorstw krajowych Poznańskiego Krajowego Związku Komunalnego za rok 1926, Jest Szubin i Cerekwica. Antoniewa brak.

16. Obrazy 0280 – 0285: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 41: Zwyczajny budżet administracyjny Poznańskiego Krajowego Związku Komunalnego za rok 1925. Wzmianka o Antoniewie – obraz 0282.

17. Obrazy 0286 – 0299: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 42: Zwyczajny budżet Zakładów Krajowych Poznańskiego Krajowego Związku Komunalnego za rok 1925. Jest „nasz” Zakład.

VI – APP 10.06.2013: Obrazy 0001 – 0254:

1. Obrazy 0001- 0035: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 51: Budżet Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Komunalnego za rok 1934/35. Tu „najbardziej wzorcowy” budżet Antoniewa (najbardziej szczegółowy i stąd bogaty w wszelakie informacje – nie tylko finansowe).

2. Obrazy 0037 – 0043: Zespół: Akta miasta Poznania, sygn. 3931: Akta betreffend Obenbau einer Weisen=Anstalt (1904) – Akta dotyczące przebudowy (budynku) na zakład dla sierot. W tej niemieckiej teczce datowanej na rok 1904 znajduje się prośba niejakiej Stefanii z Marciszewskich Posadzowej do Kuratora Okręgu Szkolnego Poznańskiego o przebudowę prywatnego seminarium nauczycielek dla szkół ludowych na instytut wychowawczy dla sierot. Prośba datowana 8.04.1922. Nie dotyczy Antoniewa.

3. Obrazy 0045 – 0061: **Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 34: Oddział Rolny – 15 - Komisja Oszczędnościowa dla Poznańskiego Związku Komunalnego 1933. Tu znajdujemy bardzo negatywną opinię o Zakładzie wychowawczym w Antoniewie (obraz 0046) i oświadczenie Starosty Krajowego w obronie istnienia placówki (obraz 0048).**

4. Obrazy 0063 – 0080; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 57: Budżet zwyczajny Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Komunalnego na rok 1938/39. Tyczy m.in. Antoniewa.

5. Obrazy 0081- 0088: Zespół; Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 53. Budżet Zwyczajny Poznańskiego Związku Komunalnego na rok 1936/37. Część III. Budżety Gospodarstw Rolnych i Przemysłu Zakładowego. Brak Antoniewa.

6. Obrazy 0091- 00119; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 54. Budżet Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Komunalnego na rok 1937/38. Część I. Budżet administracyjny. Dotyczy m. in. Antoniewa.

Brak obrazów 0120 – 0141 jest spowodowany tym, że nie wiedzieć dlaczego, jest to wierne powtórzenie obrazów 0091 – 0119.

7. Obrazy 0143 – 0150 i 0152 - 154; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 46. Zwyczajny budżet administracyjny Poznańskiego Krajowego Związku Komunalnego na rok 1927. Tu m. in. o salezjanach (obrazy 0144 i 147).

8. Obrazy 0156 – 0171; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 45. Zwyczajny budżet administracyjny funduszy, zakładów i przedsiębiorstw krajowych Poznańskiego Krajowego Związku Komunalnego na rok 1927. M. in. o salezjanach - obraz 0165.

9. Obrazy 0173 – 0178; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 47. Nadzwyczajny budżet administracyjny Poznańskiego Krajowego Związku Komunalnego na rok budżetowy 1927. Tu m.in. o zniszczeniach obiektów budowlanych pozostawionych przez salezjanów (obraz 0178).

10. Obrazy 0180 – 0193; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 44. Zwyczajne prowizorium budżetowe Poznańskiego Krajowego Związku Komunalnego wraz z prowizoriami budżetowymi funduszy, zakładów i przedsiębiorstw tego Związku na okres od 1 stycznia do 31 marca 1927.

11. Obrazy 0194 – 0219; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 37. Budżet Starostwa Krajowego w Poznaniu na rok 1921. Tu m. in. pierwszy po I wojnie światowej polski dyrektor Zakładu w Antoniewie (Krzewiński) i jego pracownicy (obraz 0215).

12. Obrazy 0220 – 0232; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 106. Akta Kasy Krajowej w Poznaniu dotyczące przesunięć rocznych oraz sprawozdań budżetu nadzwyczajnego Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Komunalnego 1928 – 1930.

13. Obrazy 0233 – 0254; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 62. Akta Starostwa Krajowego w Poznaniu dotyczące spraw budżetowych 1933 – 1936. Tu m. in. urządzenie oświetlenia elektrycznego (obraz 0338), też o kominach wykonanych z betonu (0250 i 0252).

VII. APG – 4.03.2014: Obrazy 0001 – 0433:

1. Obrazy 0001 – 0142; Zespół: Księga meldunkowa Gromady Kakulin, sygn. 11. Książka meldunkowa: Wieś: Antoniewo – Zakład. Gromada Kakulin. 1954 – 1958. Prawie wszyscy tuż powojenni pracownicy Zakładu w Antoniewie. Tu m. in. rodzina dyr. Kotlarskiego.

2. Obrazy 0143 – 0155; Zespół (138): Gromadzka Książka meldunkowa Glinno. Antoniewo Górne, sygn. 10. Tu tylko mieszkańcy Antoniewa Górnego: m. in. rodzina Mietlickich, też Pelagia Maciejewska.

3. Obrazy 0156 – 0163; Zespół: Gromadzka książka meldunkowa Glinno (Antoniewo Górne PGR), sygn. 240.1951/53. Tu min. rodziny Maciejewskich i Mietlickich.

4. Obrazy 0164 – 0196; Zespół: Starostwo Powiatowe Wągrowiec, sygn. 517. Antoniewo , pow. Wągrowiec. Zawiera mapę lasów antoniewskich sporządzoną w 1936 roku przez Wielkopolską Izbę Rolniczą na podstawie mapy z roku 1912, poprawionej w roku 1925 i szeroki opis ogólny lasu Wojewódzkiego Zakładu Wychowawczego w Antoniewie.

5. Obrazy 0197 – 0222; Zespół: Starostwo Powiatowe Gniezno, sygn. 493. Urząd Wojewódzki w Poznaniu. Akta Antoniewo. pow. Wągrowiec. 1933 – 1937. Opis lasów antoniewskich.

6. Obrazy 0223 – 0245; Zespół: Starostwo Powiatowe Wągrowiec, sygn. 124. Jagniewice Antoniewo, wyłączenie z art. 4. 1937 – 1939. Tu kruczki prawne prowadzące do wyłączenia majątku Jagniewice i Glinno spod obowiązku parcelacyjnego.

7. Obrazy 0246 – 0256; Zespół: Akta personalne Inspektoratu Szkolnego w Gnieźnie (172), sygn. 206. Wasilewski Waclaw (to jednak nie „nasz Wasielewski”). Między wierszami da się wyczytać, że wspomniany tu Waclaw wykształcony na nauczyciela w niemieckiej szkole i lepiej władający językiem niemieckim niż polskim miał z tego powodu pewne kłopoty z polskimi władzami oświatowymi. Ciągłe musiał podkreślać swoją „polskość”.

8. Obrazy 0257 – 0340; Zespół: Akta Gminy Skoki, sygn. 257. Księga meldunkowa Glinno 1 - 25. Antoniewo 77. 1931 -1939. **Tu prawie wszyscy przedwojenni pracownicy Zakładu Wychowawczego w Antoniewie i około 100 wychowanków z tego czasu.**

9. Obrazy 0341 – 0390; Zespół: Akta Gminy Skoki, sygn. 240. Domowa (gromadzka) książka meldunkowa Glinno (Antoniewo Zakład). 1951 – 1953. 1950 – 1963. Tu m. in. dyr. Przystański i dyr. Wichtowski, Władysław Stranc, Adolf Sarnecki.
10. Obrazy 0391 – 0424; Zespół: Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Kakulinie, sygn. 9. Domowa (Gromadzka) Książka Meldunkowa Gromady Glinno – Antoniewo Zakład, Gmina Skoki. 1953 – 1956.
11. Obrazy 0425 – 0430; Zespół: Akta Gminy Skoki (84), sygn. 323. Selenliste die Gemeinde Schokken Gut, Kreis Wongrowitz 1903 -1932. Spis dusz Karolewa.
12. Obrazy 0341 – 0433 – fragment Informatora o zasobie APG.

VIII. APP – 10.03.2014: Obrazy 0138 – 0318:

1. Obrazy 0138 – 0148; Zespół: Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Poznaniu, sygn. ODGW 120. Mapa z początku XX w wzorowana na wcześniejszej mapie katastralnej z XIX w. Przeznaczona melioracji obszaru majątku przynależącego wtedy do Mariana Niesiołowskiego.
2. Obrazy 0149 – 186; Zespół: Państwowy Bank Rolny, sygn.. 3648. Akta hipoteczne. Buchowska Zofia Jagniewice, pow. Gniezno 1934 – 1936. Obrazuje stan zadłużenia majątku.
3. Obrazy 0187 – 0193; Landratura Wągrowiec, sygn. 111. Plan (mapa) wiejskiego rewiru łąk koło Nowego Młyna położonych. 1828.
3. Obrazy 0194 – 0196; Zespół: Stanisław Nawrocki, sygn.. 190. Policja hitlerowska w tzw. Kraju Warty. Fiszki do projektowanej pracy. Tu krótka wzmianka o obozie jenieckim w Antoniewie.
4. Obrazy 0197 – 0207; Zespół: Prezydium Policji w Poznaniu, sygn. 9732. Akta nieletniego Piotra Szczepaniaka skierowanego do Antoniewa (obraz 0201). 1918.
5. Obrazy 0208 – 0219; Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 525. Nie zniszczone dowody kasowe (pokwitowania, dokumenty) Prowincjonalnego Zakładu Wychowawczego w Szubinie dotyczące budowy dwóch mieszkalnych domów urzędniczych. Zawiera fotokopie Allgemeine Vertragsbedingungen für die Ausführung der Arbeiten und Lieferungen bei bauten des Provinzialverbandes der Prowinz Posen [Ogólne (powszechne) warunki umowy prowadzenia robót i dostaw przy budowach (prowadzonych przez) Związek Prowincjonalny Prowincji Poznańskiej]. Daje to pewien pogląd odnośnie budowy Zakładu Wychowawczego w Antoniewie (per analogiam).
6. Obrazy 0220 – 0245; Zespół: Prezydium Policji w Poznaniu, sygn. 9736, sygn. 9633. Akta osobowe wychowanka Stanisława Stawnego ur. w 1898. Wychowanek ten trafił do Szubina.
7. Obrazy 0246 – 0264; Zespół: Prezydium Policji w Poznaniu. Akta osobowe wychowanka Królewskiego. 1914.
8. Obrazy 0265 – 0268; Zespół: Prezydium Policji w Poznaniu, sygn. 9552. Akta Osobowe wychowanka Szpotanskiego. 1918 – 1919. Trafił do Antoniewa.
9. Obrazy 0289 – 0298; Zespół: Starostwo Krajowa w Poznaniu, sygn. 557. Sprawy budowlane Zakładu Ubogich w Śremie – oczyszczalnia w szpitalu ochronnym w Śremie. 1905 – 1910. Oczyszczalnia w Antoniewie najprawdopodobniej była, co do zasady działania, podobna.
11. Obrazy 0299 – 0313; Główna Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu. Amtsblatt der Königlichen Regierung zu Posen. Jahrgang 1917. (Dziennik Urzędowy Królewskiej Rejencji w Poznaniu. Rok bieżący 1917). W tymże Dzienniku na s. 86 – 90 Regulamin dla Prowincjonalnego Zakładu Wychowawczego w Antoniewie.
12. Obrazy 0314 – 0318; Główna Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu. Oefentlicher Anzeiger. Beilage zum Amtsblatt. Posen, dem 1. Januar 1901. Dodatek do Dziennika Urzędowego (dosł: Publiczny Donosiciel, załącznik do Dziennika Urzędowego). Tyczy w całości spraw policyjnych (Polizeiliche Angelegenheiten).

IX. APP – 11.03.2014: Obrazy 0319 – 0588:

1. Obrazy 0319 – 0328: Zespół: Starostwo Krajowe w Poznaniu, sygn. 7 – 8 (1908 rok). Porządek obrad, uchwały Wydziału Prowincjonalnego, sprawozdania etc. Tu m. in. Szubin, Antoniewa brak. Do końca nie mam pewności, czy nie zachowały się podobne dokumenty z lat „wrażliwych” dla Antoniewa.
2. Obrazy 0329 – 0485: Zespół: Akta Miasta Poznania (474), sygn. 11642. Akta imienne dotyczące postępowania o zapobiegawcze wychowanie małoletnich od A – Z. 1929 – 1933. Tu fragmenty akt wychowanków Antoniewa (obrazy 450 – 485).
3. Obrazy 0486 – 0556: Zespół: Urząd Katastralny w Wągrowcu (444), sygn.. 791. Grundteuersrolle Gut Glinno 1878 – 1933. (Podatek gruntowy majątku Glinno). Tu od obrazu 0502 do obrazu 0556 sporo wiadomości o zakupie ziemi przez Starostwo Krajowe w Poznaniu od Stanisława Buchowskiego pod budowę III Prowincjonalnego Zakładu Wychowawczego w Antoniewie.
4. Obrazy 0557 – 0588: Główna Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu. Sonder Beilage zu Nr 20 des Amtsblattes der Kgl. Regierung zu Posen. Posen den 14. Mai 1901. Reglement über die Fürsorgeerziehung Mindjähriger vom 2. Juli 1900. [Dodatek Nadzwyczajny do Nr 20 Dziennika Urzędowego Królewskiej Regencji w Poznaniu. Poznań, 1 maja 1901. Regulamin dla prowadzenia wychowania nieletnich na podstawie Ustawy z 2 lipca 1900]. Tu m. in. Regulaminy dla Szubina i Cerekwicy łącznie z godzinnym porządkiem dnia (Tagesordnung).

X. AP Piła – 10.04.2014: Obrazy 0693 – 1325:

1. Obrazy 0693 – 0701: Zespół: Sąd w Wągrowcu (951), sygn. 1513. Amstgericht Eichenbrück. Abteilung Grundakten. Zu Band III, Blatt 5 des Grundbuchs (Glinno) [Sąd w Wągrowcu. Oddział Ksiąg Wieczystych. Do Tomu III, Karta 5]. Dotyczy wpisu z 6.06.1942, czyli przepisania dotychczasowej własności Związku Prowincjonalnego Prowincji Poznań na rzecz Okręgu Rzeszy Kraj nad Wartą (Samorządowej Administracji Okręgowej) w znanym obszarze: 282 ha 18 a 88 qm.
2. Obrazy 0702 – 0722: Zespół (951): Sąd w Wągrowcu, sygn. 1512. Akta Gruntowe Sądu Grodzkiego w Wągrowcu dotyczące posiadłości położonej w Glinnie, zapisanej w księdze gruntowej Glinno, Tom II. Liczba wykazu 4. Tyczy gruntów (nieco ponad 8 ha) rolnika Bolesława Bronieckiego z Bliżyc. Obraz 0710: „Tysiąc Marek zabezpieczenia hipotecznego do własności Związku Prowincjonalnego Prowincji Poznańskiej na zabezpieczenie na to, że na podstawie patronatu kościoła katolickiego w Skokach żadne wierzytelności od Związku Prowincjonalnego jako właściciela kawałka gruntu dóbr rycerskich Glinno Karta Nr 3 nie będą dochodzone. Wedle poświadczonej zgody na budowę w § 7 umowy (kontraktu) kupna z 5 września 1911 roku zarejestrowanej 20 grudnia 1911.” Obraz 0719 – mapa gruntu. 1911 – 1985.
3. Obrazy 0723 – 1055: Zespół: Sąd w Wągrowcu (951), sygn. 1517. Grundakten des Königlichen Amtsgericht in Wongrowitz betreffend Rittergut Glinno Kreis Wongrowitz belegene in dem Grundbuche von Glinno Rittergut Band I Blatt Nr 2 verzeichnete Grundstück. Name des Eigentümmers: von Buchowski Stanisław [Akta gruntowe Królewskiego Urzędu Sądowego w Wągrowcu dotyczące dóbr rycerskich Glinno w pow. wągrowieckim położonych w Księdze Gruntowej Tom I Blatt Nr 2 wykazanej. Nazwisko właściciela: von Buchowski Stanisław. Tu m. in: stan zadłużenia S. Buchowskiego na tzw. „wielkim folwarku Antoniewo”; podział „wielkiego Glinna” między S. Buchowskiego a jego teścia Andrzeja Drogowskiego; wykaz działek, które Buchowski zamierzał sprzedać Związkowi Prowincjonalnemu i nade wszystko **umowa kupna** ziemi od Stanisława Buchowskiego przez Starostwo Krajowe Prowincji Poznańskiej (obrazy 0817 – 0835); także wiele innych informacji. 1911 – 1928.

4. Obrazy 1057 – 1125: Zespół: Sąd w Wągrowcu (951), sygn. 1516. Akta gruntowe Królewskiego Urzędu Sądowego w Wągrowcu dotyczące dóbr rycerskich Glinno. Właściciel: Kazimierz Drwęski. Wedle spisu archiwalnego obejmuje lata 1874 – 1908. W rzeczywistości „kawał” historii Glinna i również pobliskich miejscowości. Pierwsza data 1827. Pierwsi właściciele: Swinarski, Skoraszewski. Sfotografowano (z braku czasu) w zasadzie tylko Hypoteken Tabelle. Tu, być może, kryje się data założenia folwarku Antoniewo.
5. Obrazy 1126 – 1151: Zespół: Sąd w Wągrowcu (951), sygn. 1511. Akta generalne Urzędu Sądowego w Wągrowcu dotyczące pól przynależących do rejonu majątku Glinno. Obraz 1146 – rok 1913 - Provinzialverband der Provinz Posen i dalej również. Fotografowano od s. 49 – rok 1908.
6. Obrazy 1152 – 1171: Zespół: Sąd w Wągrowcu, sygn. 1510. Administracja Katastralna w Wągrowcu. Podatek budowlany i gruntowy. 1911 – 1917. Obraz 0163 – Zakład Wychowawczy w Antoniewie.
7. Obrazy 1172 – 1204: Zespół: Sąd w Wągrowcu (951), sygn. brak (akta jeszcze nie zinwentaryzowane). Urząd Sądowy w Wągrowcu. Oddział 4. Tom I Karta 2 Glinno. 3.08.1856 – 24.08.1946. Obraz 1189 – w/w tysiąc marek zabezpieczenia (patrz pkt 2). Tu historia zadłużenia folwarku Antoniewo.
8. Obrazy 1205 – 1216: Zespół: Sąd w Wągrowcu (951), sygn. brak (akta jeszcze nie zinwentaryzowane). Akta gruntowe Sądu Grodzkiego w Wągrowcu dotyczące posiadłości położonej w Glinnie i zapisanej w księdze gruntowej Glinno Tom I liczba wykazu 2 (idzie o dawny folwark Antoniewo).
Imię i nazwisko właściciela: Stanisław, Zofia Buchowska – Bu – 49. – Józef Stoiński – St. – 164. – Maksymilian i Stanisława Luckner Lu. 69. 12.06.1913. Tu też Stanisław Buchowski pisze do Sądu w Wągrowcu w sprawie owych 1000 marek zabezpieczenia na jego hipotecę (obraz 1208).
9. Obrazy 1217 – 1294: Zespół: Sąd w Wągrowcu, sygn. brak (akta jeszcze nie zinwentaryzowane). Akta Gruntowe Sądu Królewskiego w Wągrowcu dotyczące w pow. wągrowieckim położonego w księdze gruntowej Glinno dobra rycerskie Tom I Karta 3 odnotowanego kawałka gruntu. Imię właściciela: Związek Prowincjonalny Poznań. **Akta bardzo wartościowe!** Zawierają m. in: tłumaczenie przez tłumacza przysięgłego z języka niemieckiego na język polski wypisu z księgi wieczystej Tom I Karta 3 dot. Glinna (obrazy 1220 – 1222; jak się okazuje tłumaczom przysięgłym też zdarzają się błędy i bezradność w odczytywaniu pisma ręcznego); podanie dyrektora Laurentowskiego z 9.02.1939 o wyciąg sądowy (tyczący majątku Zakładu) – obraz 1224; niemieckie starania o przepisanie dawnego majątku Związku Prowincjonalnego w Poznaniu na własność Okręgu Rzeszy Kraj nad Wartą (obrazy 1225 – 1227); dyspozycje (Verfügung) odnośnie zapisów w księdze wieczystej (obrazy 1228 – 1231); wyciągi katastralne Urzędu Katastralnego w Wągrowcu [z ciągle (na bieżąco prowadzonych negocjacji) gruntowej księgi podatkowej (Auszug aus den Grundsteuerfortschreibungsverhandlungen des Guts Bezirks Glinno)] poczynszy od 25.10.1911 (obrazy 1232 – 1237); **nade wszystko najdokładniejszą chyba mapę posiadłości Zakładu w Antoniewie z 25.10.1911 (obrazy 1238 – 1262).**
10. Obrazy 1295 – 1301: Zespół: Sąd w Wągrowcu, sygn.. brak (akta jeszcze nie zinwentaryzowane): Tabela do akt gruntowych dóbr rycerskich Glinno Tom I Karta 3. 6.06.1942 – 22.02.1998. (pierwsza data: 18.01.1911). Glinno i Nowy Młyn (czyli majątek zakładowy).
11. Obrazy 1302 – 1312: Zespół: Sąd w Wągrowcu, sygn. brak (akta jeszcze nie zinwentaryzowane). Urząd Sądowy w Wągrowcu Oddział 4. Akta gruntowe do Tomu I Karty 1 księgi gruntowej Glinno. Daty skrajne 3.08.1856 – 5.09.1945. Tu podziały „wielkiego Glinna” (937 ha 81 a 97 qm) i lista właścicieli tego majątku od Andrzeja Drogowskiego do Skarbu Państwa Polskiego.

12. Obrazy 1313 – 1323: Zespół: Notariusz Friedrich Krüger (931), sygn. 19. Rejestr spraw prowadzonych przez wymienionego notariusza ułożony w porządku chronologicznym. Nie zawiera on niestety konkretnych dokumentów, jedynie wzmianki o sprawach. 1910 – 1911. Fotografowano tylko strony, na których widnieje Stanisław Buchowski.
13. Obraz 1324 – pomoc archiwalna (akta notariuszy) Strona Tytułowa.
14. Obraz 1325 – pomoc archiwalna: „Spis zdawczo – odbiorczy...”

XI – Inne materiały źródłowe w wydaniu elektronicznym (nie wszystkie wymienione):

1. Archiwum prywatne Wacława Wasielewskiego udostępnione przez jego syna Benona ze Szczecina przy pomocy Antoniego Wiśniewskiego ze Skoków [Antoni i Benon to kuzyni - ich ojcowie byli szwagrami (Wacław ożenił się z siostrą Janusza Wiśniewskiego, Janiną), natomiast Janusz poślubił Krystynę Maćkowiak, córkę leśniczego z leśniczówki między Nadmłynem a Rakojadami]. Większość opracowań Benona Wasielewskiego niestety w formie plików PDF (z przyczyny wyjątkowej zdolności komplikowania rzeczy prostych przez jednego z moich współpracowników).
 2. Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach – Opolu (stosowne podziękowania dla Pani Iwony Biegun zamieściłem w „Uzupełnieniu...”).
 3. AAG – notatki archiwalne dotyczące miejscowości Antoniewo (folwark).
 4. Muzeum w Ostrzeszowie (szerzej o nim w „Uzupełnieniu...” i tam też podziękowania dla Pani Dyrektor Mirosławy Rzepeckiej).
 5. Ocalałe szczątki archiwum Stanisława Wójtycha. Tu najcenniejsze „Materiały Stanisława Wójtycha”, poza tym jego dwie prace [jedna w formie fotokopii (niestety niekompletna w tej postaci, chociaż „w naturze” zachowała się w całości), druga – to praca magisterska przepisana pieczołowicie przez I. Kasicę], także korespondencja Stanisława Wójtycha z Wacławem Wasielewskim i wiele innych cennych źródeł.
 6. Materiały wyszperane w internecie przez Irenę Kasicę do monografii Antoniewa, a w nich losy wojenne Mieczysława Kieleszewskiego z Poznania, Stanisława Masłowskiego z Milotic (nieдалеko Krakowa), Maksymiliana Bartscha z Margonina, Bolesława Kierejewskiego z Kcyni (wszyscy uprzednio wymienieni przebywali przez pewien czas w obozie jenieckim w Antoniewie).
 7. Fotografie Antoniewa z wysięgnika samochodowego wykonane przez A. Kasicę .
 8. Ustawa pruska o wychowaniu nieletnich w formie pliku WORD i regulaminy dla Zakładów wychowawczych w Szubinie, Cerekwicy i Antoniewie na podstawie tej Ustawy opracowane.
 9. Fragmenty (w postaci fotografii dostarczonych mnie przez A. Kasicę) długo poszukiwanych „Trzech referatów” Wacława Wasielewskiego.
 10. Materiały wyszukane przez Panią Iwonę Migasiewicz głównie z zasobów WBC.
 11. Zebrane w jednym miejscu kopie oryginalnych dokumentów dotyczących zmarłego w Antoniewie jeńca Stanisława Masłowskiego.
 12. Skany – Antoniewo. Ten folder to nieuporządkowana zbieranina dokumentów i fotografii. Tu godne polecenia fotografie scen rodzajowych z czasów międzywojnia.
- UWAGA** – odnośnie Antoniewa mają powstać jeszcze wedle zobowiązania małżonków Antoniego i Ireny Kasiców jedna praca: „Działalność placówki wychowawczej w Antoniewie w latach 1981 – 2014” i dwa opracowania źródłowe: „Placówka wychowawcza w Antoniewie – materiały fotograficzne” (fotografii jest ogrom!). [Fotografie są też cennym źródłem historycznym! Istnieje prawny i moralny obowiązek ich zachowania dla przyszłych pokoleń!] i „Lista imienna wszystkich pracowników Zakładu Wychowawczego w Antoniewie w latach 1914 – 2014”.

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Czerpanie korzyści finansowych z niniejszego opracowania bez zgody autora zabronione.

Kontakt dla Czytelników:

Ryszard Mazurek

Antoniewo 12/1

62 – 085 Skoki

e – mail: mazurekryszard1@poczta.onet.pl

telefon: 61 8124 301

Pod te adresy proszę kierować wszelkie uwagi krytyczne i informacje o dostrzeżonych błędach i nieścisłościach. W przypadku braku publikacji oryginałów materiałów źródłowych (jest ich ponad 1000) na stronie WBC, istnieje możliwość ich uzyskania bezpośrednio od autora.